

[Startside](#) > 2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

2 - Mine rettigheder i forbindelse med en politiefterforskning

Hvad sker der under efterforskningen og undersøgelsen af en straffesag?

Under efterforskningen og undersøgelsen indhentes der beviser for dels at fastslå, at der er sket en lovovertrædelse, dels at bevise, at den mistænkte er uskyldig, eller at der ikke er sket en lovovertrædelse.

Hvilke trin består en efterforskning og en undersøgelse af? Hvem gennemfører de forskellige trin?

Politiet efterforsker lovovertrædelser og gerningsmænd hertil og indsamler beviser.

Når politiet har mistanke om, at der er sket en lovovertrædelse, orienteres anklagemyndigheden, der beslutter:

- enten at henlægge sagen
- eller selv at fortsætte efterforskningen (oplysning)
- eller at forelægge sagen for en undersøgelsesdommer og anmode denne om at undersøge et bestemt forhold, ikke en bestemt person (undersøgelse).

Anklagemyndigheden har mindre omfattende beføjelser end undersøgelsesdommeren. Undersøgelsesdommeren eller anklagemyndigheden leder efterforskningen og anmoder politiet om at foretage de konkrete tiltag (afhøringer, ransagninger, dna-test osv.).

Når undersøgelsen er afsluttet, er der følgende muligheder:

Hvis sagen er til oplysning, kan anklageren:

- henlægge sagen
- foreslå et forlig: dvs. at der ikke indledes en straffesag til gengæld for en sum penge (den klassiske procedure ved overtrædelser af færdselsloven)
- foreslå en mægling i straffesager for mindre overtrædelser: ingen retssag, men gerningsmanden skal betale erstatning til ofret og i givet fald gå i behandling eller tage en uddannelse
- indstævne den mistænkte direkte for den dommer (el. instans), som behandler sagens faktiske forhold
- indstævne den pågældende for den domstol, der skal afsige en dom med en rapport om sagen: indstævningen forkyndes for den tiltalte ved anholdelsen (højst 24 timer), eller når denne møder frem for anklageren, og har til formål at fremskynde proceduren.

Hvis sagen skal undersøges, overdrages den til anklagemyndigheden, som udarbejder det endelige anklageskrift. Derefter kan tiltalte læse sagens akter. Tiltalte bliver indkaldt til et møde i undersøgelseskammeret, som gøres bekendt med indholdet af undersøgelsesdommerens rapport og anklagemyndighedens sagsfremstilling og hører de eventuelle civile parter (ofrene) og forsvarets mundtlige indlæg. Derefter har undersøgelseskammeret følgende muligheder:

- enten kan det overdrage sagen til undersøgelsesdommeren med henblik på yderligere undersøgelser
- eller det kan, hvis undersøgelsen er afsluttet
- udsætte domfældelsen, hvis en offentlig høring kan skade den tiltalte
- afsige kendelse om anbringelse på en social institution, hvis den person, der har begået overtrædelsen, var så mentalt forstyrret i gerningsøjeblikket, at han/hun var ude af stand til at styre sine handlinger og stadig er i en sådan tilstand,
- hjemvise sagen til domfældelse i den kompetente ret (politiretten eller den strafferetlige afdeling). Hvis det

er opfattelsen, at sagen henhører under nævningedomstolen, afsiger kammeret kendelse om at overdrage bevismaterialet til anklagemyndigheden, da det kun er anklagekammeret, der kan forelægge en sag for nævningedomstolen.

Tiltalte har ret til at appellere (dog kun visse procedurespørgsmål) til anklagekammeret.

Under efterforskningen kan undersøgelsesdommeren udstede en arrestordre på særlige betingelser:

- hvis der findes alvorlige indicier for skyld
- hvis strafferammen for overtrædelsen er mindst et års fængselsstraf
- hvis det er tvingende nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed.

Hvis den maksimale straf ikke overstiger femten års fængsel, kan der kun udstedes en arrestordre, hvis der er tungtvejende grunde til at frygte at tiltalte vil flygte, begå den samme forbrydelse igen, unddrage sig retsforfølgning, bortskaffe beviser eller indgå hemmelige aftaler med tredjemand.

Tiltalte møder for undersøgelseskammeret senest fem dage efter forkyndelsen af arrestordren og derefter en gang om måneden indtil afslutningen af sagens oplysning (hver tredje måned, hvis der ikke er tale om en kriminalsag).

Mine rettigheder under efterforskningen og undersøgelsen

- [Anholdelse og afhøring hos politiet \(1\)](#)
- [Sag til oplysning \(2\)](#)
- [Sag til undersøgelse \(3\)](#)
- [Særligt tilfælde: varetægtsfængsling \(4\)](#)
- [Undersøgelsens afslutning \(5\)](#)

Anholdelse og afhøring hos politiet (1)

I hvilke tilfælde og hvor længe kan politiet tilbageholde mig?

Politiet kan tilbageholde dig, hvis du bliver pågrebet i gerningsøjeblikket eller på foranledning af anklagemyndigheden eller undersøgelsesdommeren, hvis der foreligger alvorlige indicier for skyld. Politiet kan højst tilbageholde dig i 24 timer.

Kan jeg blive kropsvisiteret?

Ja, under anholdelsen, eller hvis der er grund til at tro, at du bærer våben eller farlige genstande, eller hvis den offentlige orden er truet.

Kan politiet komme ind i min bolig?

Ja, enten hvis du bliver pågrebet på fersk gerning eller med dit samtykke.

Kan mit kontor, min bil osv. blive ransaget?

Ja, og det gælder også dit hjem. Nogle steder er dog ukrænkelige og andre er særligt beskyttede. De kan derfor kun ransages efter en bestemt procedure. Det gælder diplomaters eller parlamentsmedlemmers kontorer og lokaler, der tilhører personer, som er i besiddelse af fortrolige oplysninger o.l.

Din bil kan blive undersøgt, hvis der er grund til at tro, at den har været brugt til at begå en lovovertrædelse eller transportere eftersøgte personer, beviser eller genstande, der er farlige for den offentlige orden.

Kan jeg kontakte et familiemedlem, en ven, en læge eller min ambassade?

Hvis politiet finder det hensigtsmæssigt eller på anmodning, vil du blive undersøgt af en læge. På dette tidspunkt beslutter politiet, om du har ret til at foretage et telefonopkald. Hvis du er mindreårig, har politiet pligt til snarest skriftligt eller mundtligt at informere dine forældre, din værge eller den person, der tager sig af dig.

Hvad er mine rettigheder under afhøringen hos politiet?

Du har ret til ikke at udtale dig og til ikke at anklage dig selv, dvs. til ikke at samarbejde om at finde beviser mod dig.

Ved afhøringens begyndelse informeres du om følgende:

- Du kan bede om, at alle spørgsmål og svar nedfældes i deres fulde ordlyd.
- Du kan bede om at få indhentet bestemte oplysninger eller gennemført en afhøring.
- Dine udtalelser kan bruges som beviser retssagen.

Du kan bruge de dokumenter, du har i din besiddelse, uden at dette kan medføre en udskydelse af afhøringen. Under afhøringen eller på et senere tidspunkt kan du kræve, at disse dokumenter vedlægges afhøringsrapporten eller opbevares på dommerkontoret.

Efter afhøringen kan du gennemlæse afhøringsrapporten eller kræve, at den bliver læst op for dig. Du vil blive spurgt, om du har rettelser eller tilføjelser til rapporten.

Hvis du ønsker at tale et andet sprog end processproget, kontaktes en autoriseret tolk, og dine udtalelser bliver nedskrevet på dit sprog, eller du bliver selv bedt om at nedskrive dem. Hvis afhøringen finder sted med tolk, anføres dennes identitet og funktion.

Du får at vide, at du vederlagsfrit vil få en kopi af din afhøring.

Bliver der indhentet oplysninger om min straffeattest?

Politiet har adgang til strafferegistret.

Kan jeg få juridisk bistand?

Din advokat må ikke være til stede under en afhøring, og du kan ikke mødes med din advokat i løbet af de 24 timer, som din indledende frihedsberøvelse kan vare.

Sag til oplysning (2)

Sagens efterforskning varetages af anklagemyndigheden. Den indledende oplysning af sagen er af inkvisitorisk art, dvs. hemmelig, skriftlig og ikke-kontradiktorisk.

Hvad kan anklagemyndigheden gøre under denne oplysningsfase?

Medmindre andet er angivet i loven, kan oplysning af sagen ikke indebære tvang eller overtrædelser af den enkeltes rettigheder og friheder. Genstande kan beslaglægges under visse omstændigheder.

Anklagemyndigheden kan bl.a.:

- besigtige gerningsstedet
- afhøre eller lade politiet afhøre mistænkte og vidner
- tilbageholde personer (ud over tilfælde af pågribelse på fersk gerning) i 24 timer
- lade foretage en dna-test med den mistænktes samtykke
- tilbageholde og beslaglægge post (men ikke åbne posten)
- under visse omstændigheder indhente bankoplysninger
- foretage ransagninger i tilfælde af pågribelse på fersk gerning eller med samtykke fra den person, der har den faktiske brugsret til stedet
- iværksætte mere specielle efterforskningsmetoder, der kan være meget indgribende.

Hvad gør jeg, hvis mine rettigheder bliver overtrådt under en undersøgelse?

Du kan anmode om at få annulleret undersøgelsen i en begrundet begæring, en "référé pénal" (foreløbig strafferetlig forholdsregel), f.eks. hvis dine ejendele er blevet beslaglagt som belastende materiale.

Anklagemyndigheden skal træffe beslutning herom inden for højst 15 dage. Sker dette ikke, eller er beslutningen negativ, kan du klage til anklagekammeret.

I så fald kan du også anmode anklagemyndigheden om at tillade Organe Central pour la Saisie et la Confiscation (Det centrale kontor for indefrysning og konfiskation) at sælge ejendelen eller tilbagelevere den imod en kaution.

Har jeg adgang til sagens akter?

I modsætning til under selve sagens undersøgelse findes der ikke nogen bestemt regel for hel eller delvis formidling af sagens akter til parterne i denne fase. Du kan anmode anklagemyndigheden om at få adgang til sagen, idet denne har beføjelse til at efterkomme eller afvise din anmodning.

Har jeg selv indflydelse på, hvad der sker med sagen?

Nej. Anklagemyndigheden alene træffer beslutning om at henlægge sagen, henvise den til en undersøgelsesdommer, stævne eller indkalde dig via en politirapport til at møde i den ret, der afgør sagens realitet, eller foreslå dig en alternativ form for tiltalefrafald (bødeforlæg eller mægling. Der gennemføres således ikke en retssag, hvis du betaler bøden eller overholder de betingelser, der fastlægges under mæglingen).

Sag til undersøgelse (3)

Undersøgelsen gennemføres under undersøgelsesdommerens ledelse og myndighed. Denne får sagen henvist af anklagemyndigheden eller det formodede offer for en lovovertrædelse, som anlægger et civilt søgsmål.

Hvilke handlemuligheder har undersøgelsesdommeren?

En undersøgelsesdommer kan gøre det samme som en anklager og har omfattende tvangsmidler til rådighed såsom at udstede en arrestordre, iværksætte telefonaflytninger, foretage ransagninger uden samtykke og generelt meget brede efterforskningsmetoder.

Skal jeg afhøres af undersøgelsesdommeren?

En afhøring hos undersøgelsesdommeren er kun obligatorisk, hvis der er udstedt en arrestordre.

Skal dommeren fortælle mig om retssagen?

Dommeren skal i princippet rejse tiltale mod dig, hvis der er alvorlige indicier for din skyld. Tiltalen bliver rejst efter et retsmøde eller forkyndes med post og giver dig ret til at få adgang til sagens akter og anmode om supplerende undersøgelser.

Kan dommeren aflytte min telefon?

Ja, under overholdelse af meget præcise bestemmelser i loven.

Kan jeg modsætte mig en ransagning?

Dit hjem kan med nærmere fastsatte undtagelser blive ransaget, hvis dommeren underskriver en ransagningskendelse, og hvis ransagningen finder sted i tidsrummet 05.00-21.00.

Kan dommeren tvinge mig fysisk til at få foretaget en dna-test?

Ja, under visse omstændigheder.

Hvad kan jeg gøre, hvis mine rettigheder overtrædes under en undersøgelse?

Du kan iværksætte en "référé pénal" (jf. oplysning).

Har jeg adgang til sagens akter under undersøgelsen?

Hvis du er tiltalt, men ikke varetægtsfængslet, kan du ansøge om adgang til sagens akter ved at sende en begæring til undersøgelsesdommeren, der kan afvise din begæring, men i så fald skal give dig en begrundelse. Besvarer dommeren ikke din henvendelse, eller er beslutningen negativ, kan du klage til anklagekammeret.

Kan jeg anmode undersøgelsesdommeren om at foretage bestemte undersøgelser?

Ja, uanset om du er varetægtsfængslet eller ikke. Du kan indsende en begæring herom. Undersøgelsesdommeren kan afvise den, hvis det, du foreslår, ikke anses for at være afgørende for at oplyse sagen eller menes at ville skade efterforskningen. Du kan appellere afgørelsen.

Særligt tilfælde: Varetægtsfængsling (4)

Hvordan skal afhøringen hos dommeren foregå?

En afhøring forud for udstedelsen af en arrestordre skal finde sted senest 24 timer efter frihedsberøvelsen, idet arrestordren ellers bliver ugyldig. Afhøringen skal især handle om en eventuel arrestordre og om anklagen.

Din advokat må ikke være til stede.

Har jeg ret til bagefter at blive afhørt af undersøgelsesdommeren?

Du kan anmode om en opfølgende afhøring. Det er den eneste afhøring, hvor din advokat kan være til stede.

Hvornår kan jeg se min advokat?

Efter den første afhøring hos undersøgelsesdommeren.

Kan jeg anfægte lovligheden af begrundelsen for arrestordren?

Du kan ikke appellere afgørelsen om varetægtsfængsling.

Senest fem dage efter forkyndelsen af arrestordren skal du møde frem i undersøgelseskammeret. Dagen inden får du adgang til din sag. Din advokat eller du selv kan anmode om, at du bliver løsladt.

Din advokat kan gøre uregelmæssigheder i arrestordren gældende, men først under denne første afhøring i undersøgelseskammeret. Hvis arrestordren bekræftes, har du ret til at appellere dette. Du indkaldes til at give møde i anklagekammeret inden for højst 15 dage. Overholdes disse frister ikke, løslades du øjeblikkelig.

Bekræftelsen af varetægtsfængslingen er gyldig i en (eller tre) måneder. Du kan ved hvert retsmøde anfægte relevansen af arrestordren og/eller de alvorlige indicier for din skyld. Sagsakterne stilles til rådighed for dig to dage før hvert retsmøde.

Må jeg kommunikere med andre, mens jeg er fængslet?

Du må altid kommunikere med din advokat.

Derimod kan undersøgelsesdommeren forbyde dig at kommunikere med alle andre, dog højst i tre dage.

Hvornår kan jeg blive løsladt?

Undersøgelsesdommeren kan til enhver tid beslutte at løslade dig, eller det kan besluttes under et retsmøde. Løsladelsen kan være betinget eller ske mod kaution.

Jeg kommer fra et andet land. Skal jeg være til stede under undersøgelsen?

Der kan udstedes en arrestordre, hvis der er fare for, at du vil forsøge at unddrage dig retsforfølgning. Undersøgelsesdommeren eller undersøgelsesinstanserne kan løslade dig mod kaution. Du får pengene igen, hvis du møder frem i alle sagens faser.

Hvis du løslades, vil du blive bedt om at møde op til retsmøderne og i princippet i den pådømmende ret. Undersøgelsesdommeren kan afsige kendelse om betinget løsladelse, således at du f.eks. ikke har ret til at forlade landet. Disse betingelser kan forlænges for tre måneder ad gangen. Du kan anfægte disse kendelser i undersøgelseskammeret.

Undersøgelsens afslutning (5)

Hvad kan jeg gøre, hvis efterforskningen trækker i langdrag?

Efter et år kan du forelægge sagen i en begrundet begæring for anklagekammeret, der har ansvaret for efterforskningen.

Kan tiltalen ændres før sagens behandling i retten?

Anklagemyndigheden gennemgår sagsakterne fra dommeren og formulerer de tiltalepunkter, som tiltalte efter myndighedens mening skal gøre rede for i retten. Anklageren kan også fremsætte påstand om frikendelse eller anmode dommeren om at træffe supplerende efterforskningsmæssige foranstaltninger. På dette tidspunkt kan den strafferetlige kvalifikation stadig ændres af anklagemyndigheden eller undersøgelseskammeret, der beslutter, hvad der videre skal ske med sagen.

Kan jeg erklære mig skyldig i hele eller dele af tiltalen før sagens behandling i retten?

Nej, du anses for at være uskyldig, indtil en dømmende domstol har afsagt en endelig dom i sagen.

Hvordan afsluttes sagen?

Undersøgelseskammeret beslutter efter gennemgang af undersøgelsesdommerens rapport samt høring af den eventuelle civile part, anklageren og forsvaret:

- at hjemvise tiltalte til den kompetente retsinstans
- at henlægge sagen
- at udsætte domfældelsen: kendsgerningerne erklæres fastslået, men der afsiges ikke dom. Dommeren fastsætter en prøvetid, der kan ledsages af forskellige betingelser, som skal overholdes
- at anvende loven om sociale interesser (tvangsanbringelse).

Hvilke rettigheder har jeg i denne fase?

Du har fri adgang til sagens akter og kan tage en kopi af dokumenterne før retsmødet i undersøgelseskammeret. Du kan også i en begæring anmode om yderligere efterforskningsmæssige foranstaltninger. Hvis undersøgelsesdommeren afviser dette, kan du klage over denne afgørelse til anklagekammeret.

Kan jeg klage over afgørelsen?

Du kan ikke kære en forelæggelseskendelse undtagen i tilfælde af uregelmæssigheder, udeladelser, eller fordi en efterforskningsmæssig foranstaltning, indhentning af et bevis eller forelæggelseskendelsen kendes ugyldige (hvis du påberåber dig afvisning af sagen af formelle grunde eller henlæggelse af sagen).

Kan jeg blive anklaget for en lovovertrædelse, som jeg allerede er blevet retsforfulgt for i en anden medlemsstat?

I princippet nej.

■ Sidste opdatering: 14/09/2017

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.